

мережева, клієнт-серверна версії). Ломбарди потенційно можуть використовувати бухгалтерські хмарні сервіси, але не поспішають переходити на цей вид технологій у зв'язку з ризиками втрати даних, гальмування роботи всієї установи, перебоїв в Інтернет-мережі, хакерських атак тощо, а також релевантністю витрат на сервіс.

Отже, під час вибору програмного забезпечення для ведення обліку в ломбардах варто враховувати його відповідність як нормативним, так і користувачьким вимогам.

На вибір програмного забезпечення також впливає здатність останнього автоматично формувати регламентовану звітність в електронному вигляді та передавати її контролюючим органам (Національному банку України, Державній фіскальній службі, Державній службі статистики України тощо) з накладанням кваліфікованих електронних підписів, а також здатність здійснювати обмін електронними документами з контрагентами.

На жаль, наявне програмне забезпечення для ведення бухгалтерського обліку в ломбардах не здатне самостійно виконати таке завдання. Проте, існують системи забезпечення подання електронної звітності та обміну електронними документами, які можуть бути застосовані одночасно зі спеціалізованим програмним забезпеченням ломбардів або ж інтегровані з ними.

Ринок такого програмного забезпечення (термінального) та/або сервісів (online) представлений досить широко: М.Е.ДОС, Соната, Арт-Звіт, ІС:Звіт, FreeZvit, Sota, iFin, Taxer. Найбільш інтегрованими є облікові програмні продукти, що побудовані на платформі ІС:Підприємство: «Lombard gold» і «ISpro», для інших або необхідна «програма-посередник» «ІС:Підприємство. Бухгалтерія для України» («Pawn Shop», «Pawn Expert»), або звужується вибір інтегрованої системи до використання тільки програми М.Е.ДОС, Все в одному: CUProgram.

Крім регламентованої звітності, ломбарди зобов'язані подавати регулятору звітні дані в електронній формі у вигляді файлів із показниками звітності відповідно до Реєстру показників звітності учасників ринку небанківських фінансових послуг, розміщеного на сторінці офіційного Інтернет-представництва Національного банку України. На сьогодні декілька систем забезпечення подання електронної звітності надають можливість формувати та подавати звітні дані встановленого формату регулятору: М.Е.Дос (модуль «Звітність до НБУ для небанківських фінустанов»), Арт-Звіт (Тип звіту - НБУ), FREDO (Звітність до НБУ).

Отже, програмне забезпечення для ведення бухгалтерського обліку в ломбардах, системи забезпечення подання електронної звітності та обміну електронними документами мають відповідати таким критеріям, які доречно об'єднати в чотири групи: технічні, технологічні, комерційний, ергономічний.

Оскільки функціонування програмного забезпечення передбачає наявність певної сукупності технічних пристроїв, щодо яких також можна висувати вимоги (технічні, комерційні, ергономічні), то оптимальний вибір технічної складової організації бухгалтерського обліку буде обумовлено реципрокним характером взаємодії характеристик програмного забезпечення та технічних пристроїв.

УДК 657

С. Я. Бабінська, канд. екон. наук, асистент кафедри обліку та аналізу
Національний університет «Львівська політехніка», м. Львів, Україна

ВИКОРИСТАННЯ ТЕХНОЛОГІЙ БЛОКЧЕЙН У ПРОЦЕСІ ВЕДЕННЯ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ

Ключові слова: інформація, бухгалтерська інформація, інформаційне забезпечення, технологія блокчейн.

У той час, коли на підприємствах Європи та США ручний спосіб опрацювання облікової інформації майже не використовують, в Україні ж на деяких підприємствах ведення обліку здійснюється або без використання жодних інформаційних технологій, або ж з використанням програм, які не є спеціалізованим програмним забезпеченням у сфері бухгалтерського обліку. Тому доцільним є огляд сучасних інформаційних технологій для автоматизації процесу ведення бухгалтерського обліку, формування звітності та визначення перспектив їх впровадження для використання на вітчизняних підприємствах. Застосування таких інноваційних ІТ-технологій уже сьогодні надає можливість у найкоротші терміни збирати та опрацьовувати великі масиви інформації. Зокрема, таким вимогам і відповідає технологія блокчейн.

Глобальна діджиталізація не оминула і сферу ведення бухгалтерського обліку, контролю та управління загалом. У сучасному світі важко уявити процес ведення бухгалтерського обліку на підприємстві без використання засобів автоматизації. Такі країни, як США, Китай, Сінгапур, Велика Британія, Нова Зеландія, Естонія, Японія, Ізраїль є лідерами з розвитку діджиталізації [1]. Ці країни займаються розробкою та фінансуванням програм щодо дослідження і застосування технології блокчейн (англ. *blockchain*, *block* – блок, *chain* – ланцюжок). Ця технологія полягає у захисті суб'єктів, які здійснюють обмін інформацією від ризику порушення конфіденційності інформації та забезпеченні її достовірності. У більшості країн світу частка цифрової економіки збільшується, що надає величезні переваги для ведення бізнесу та розвитку країни загалом.

Бухгалтер у своїй діяльності може використовувати безліч програмних продуктів, для ведення обліку, формування звітності, організації документообігу тощо. Адже в сучасних умовах він є основним постачальником облікової інформації, яка використовується для прийняття управлінських рішень. Багато фахівців стверджують, що майбутнє бухгалтерського обліку має передбачати використання і впровадження блокчейну у практику ведення бухгалтерського обліку на підприємстві. Блокчейн – це база даних усіх операцій, які проводяться в системі, що створюється у вигляді блоків інформації, у кожному з яких записана певна кількість операцій і при цьому кожний наступний блок містить у собі частину інформації попереднього блоку [2, с. 141–143].

Необхідність блокчейну у практиці ведення бухгалтерського обліку полягає в тому, що система на постійній основі перевіряє інформацію в блоках. У разі здійснення будь-якої операції система повідомляє про це, одночасно при цьому здійснює запис у новому блоці. Така система відстежує всі фінансові операції в реальному часі та повідомляє про всі зміни, не допускаючи при цьому помилок чи шахрайства. На відміну від інших баз даних змінити або видалити записи не можливо, є лише можливість додати нові. Така база є децентралізованою, тобто не належить жодному учаснику, для неї властивою є анонімність (усі функції розподіляються між учасниками). Саме тому, технологію блокчейну багато науковців вважають ідеальною для ведення бухгалтерського обліку, адже з її допомогою можна відстежити всі господарські операції, бути обізнаним про всі зміни, не допускати помилок та викривлень чи інших маніпуляцій з інформацією тощо.

Список використаних джерел: 1. Діджиталізація – це лише початок. URL: <https://day.kyiv.ua/uk/article/ekonomika/didzhytalizaciya-ce-lyshe-pochatok>. 2. Ситник І. П., Фоміна В. С. Вплив фінтеху на розвиток сучасних платіжних систем України. *Бізнес-навігатор*. 2019. Вип. 2(15). С. 139–143.

УДК 657

Г. В. Зябченкова, ст. викладач кафедри обліку та оподаткування

О. П. Кузьменко, с. викладач кафедри обліку та оподаткування

Київський національний торговельно- економічний університет, м. Київ, Україна

ІНФОРМАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ В ОБЛІКУ ТА ЇХ ВИКОРИСТАННЯ

Ключові слова: *облік, інформаційні технології, прикладні програмні продукти для обліку.*

Для ефективного управління підприємством, одним з основних напрямів розвитку є застосування інформаційних технологій. Впровадження інформаційних технологій дозволяє переходити на нові методи управління, на якісно новий рівень менеджменту і ведення бухгалтерського обліку та є стратегічно важливим для будь-якого підприємства.

Аналіз останніх досліджень і публікацій свідчить про те, що проблемні питання застосування інформаційних технологій в обліковому процесі на підприємствах досліджували такі вчені-економісти та практики, як М. Бенько [1], С. Гаркуша [2], С. Голов [3], Б. Засадний [4], С. Івахненко [5] та інші. Але залишаються питання, щодо визначення місця і ролі застосування інформаційних технологій та ефективного їх використання в організації бухгалтерського обліку на підприємствах. Усе це зумовлює актуальність теми дослідження.

На вітчизняному ринку комп'ютерних бухгалтерських програм представлено розробки таких системних комплексів: 1С: Бухгалтерія; BAS Бухгалтерія; БЕСТ-ЗВІТ ПЛЮС, X-DOOR, GrossBee XXI, М.Е.Doc IS, Баланс-Клуб (SoNet); GMS (Office Tools) та інші.